

7,5 Milyon Yıllık Fosiller Özel Yöntemle Taşındı

Kayseri'de ilk kez bir çobanın ihbarıyla bulunan 7,5 milyon yıllık fosiller, özel bir yöntem olan “alçı ceket” ile korunarak laboratuvar araştırmaları için bilim merkezine nakledildi. - 25.09.2018

Müzahim Zahid Tüzün

Kayseri'de bulunan yaklaşık 7,5 milyon yıl öncesine ait filin alt çene ve kalça kemiği fosilleri, “alçı ceket” olarak tanımlanan özel yöntemle bilim merkezine taşındı.

Kocasinan ilçesindeki Yamula Barajı civarında yaşayan keçi çobanı Murat Adıyaman'ın geçen yıl keçilerini otlattığı sırada arazide bulduğu devasa boyutlardaki kemikleri yetkililere bildirmesiyle ilk kez gün yüzüne çıkarılan ve geçen hafta yenileri bulunan fosiller, laboratuvar incelemeleri için Kayseri Bilim Merkezi'ne nakledildi.

Kayseri Büyükşehir Belediyesinin destekleriyle paleontoloji (fosil bilimi) ekibinin, bilimsel danışmanlar Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cesur Pehlevan ve Gazi Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Okşan Başoğlu'nun önderliğinde gerçekleştirilen kazılarda bulunan file ait alt çene ve kalça kemiği (pelvis) fosilleri, “alçı ceket” yöntemi ile kaplanarak taşınması gerçekleştirildi.

“Alçı ceket” yönteminde, bütünlüğü bozulmaması ve zarar görmemesi için üzeri tuvalet kağıdıyla yalıtılan sonra alçılı bezle kaplanan fosiller, metal desteklerle korunaklı hale getirilip, güvenli şekilde nakledilebiliyor.

Prof. Dr. Pehlevan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, fosillerin zarar görmemesi için gerekli tüm tedbirleri aldıklarını söyledi.

Bölgede zengin bir fosil varlığı ile karşılaştıklarını belirten Pehlevan, “Bu bölge yaklaşık 7 ila 7,5 milyon yıllarına karşılık gelen bir döneme ait. Bu dönemde Anadolu coğrafik olarak

bugün soyları tükenmiş olan birçok canlıya ev sahipliği yapmıştır. Daha çok savana ekosistemine uyum sağlamış, günümüz Afrika savana memeli hayvanlarına benzer birçok canlı Anadolu'da ve dolayısıyla bu bölgede yaşamıştır.” diye konuştu.

Gergedanlar, filler, 3 toynaklı atlar var

Pehlevan, anatomik ve morfolojik olarak çok ilginç canlıların fosillerini tespit ettiklerini dile getirerek, şunları kaydetti:

“Bu alan günümüzde yaşamayan birçok türün fosillerini barındırmaktadır. Özellikle şu ana kadar tespit ettiğimiz filler ve dönemin çok karakteristik üç toynaklı atları, Bovid dediğimiz boş boynuzlugiller (öküzgiller) ve bunlara ek olarak gergedanlara ait fosil buluntular elde ettik. Bu bölgede megafona dediğimiz fillerin, gergedanların da daha fazla karşımıza çıktığını görüyoruz. Yaklaşık 15 günlük bir çalışma yaptık. Kayseri Büyükşehir Belediyesinin destekleriyle ve Kültür ve Turizm Bakanlığının izinleri ile bu bölgede çalışmalara başladık.”

Pehlevan, çalışmalarda enteresan buluntulara ulaştıklarını da vurgulayarak, şöyle devam etti:

“Bir file ait alt çene buluntusuna ulaştık. Günümüzde yaşamayan bir file ait bir alt çene, defans dişlerinin anatomik yapısı klasik Afrika fillerine benzemeyen, yassı, öne doğru eğilerek sonlanan kavisli bir fil alt çenesi. Şimdilik, bu sağlamlıkta korunmuş olan Anadolu'dan elde edilmiş böyle bir örnek yok. Yine bir file ait olduğunu düşündüğümüz pelvis iskeletimiz mevcut. Bugün onların nakliyelerine başladık. Çok meşakkatli bir süreç. Doğa bunları uzunca süre koruyor. Bu nedenle çok dikkatli olmalı ve görmüş olduğunuz tetkikleri doğru bir biçimde uygulamalıyız.”

Bu nedenle çok dikkatli ve titiz bir şekilde file ait alt çene ve kalça kemiği fosillerini naklettiklerini anlatan Pehlevan, “Bundan sonraki aşama laboratuvar aşamasıdır. Laboratuvar aşaması bittikten sonra fosillerin tanımlaması, detaylı araştırılması, incelenmesi ve yayın aşaması süreçleri izleyecek.” dedi.

“Taşımada özel bir teknik uyguladık”

Fosilleri, taşıma aşamasında özel bir yöntemle koruduklarını vurgulayan Pehlevan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Fosilleri 'alçı ceket' ile koruduk. Fosilin bütünlüğü bozulmasın diye kenarlarına metal destekler sağladık. Bugün taşımış olduğumuz yaklaşık 2,5 metre uzunluğundaki fosilin, şimdiye kadar bizim bildiğimiz bu tamlık ve bu korunma durumuyla elde edilmiş başka

bir örneği yok, özellikle Anadolu'dan. Özel bir teknik uyguladık. Fosilin güçlendirilmesi ve alçı cekete alınması, kenarlarının metalle desteklenerek nakledilmesi. Tabii ki hızlı hareket etmek zorundayız çünkü bunun hem ekonomik hem iş gücü boyutu var. Bunlar çok önemli. Bir de doğa koşulları çok önemli. Meraklı insanlar da var. Gelip zarar verebilirler, tahrip edebilirler diye en kısa sürede harekete geçtik. Artık emin ellerde diyebiliriz.”

Pehlevan, Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Çelik, ÇEKÜL Vakfı Kayseri Temsilcisi Prof. Dr. Osman Özsoy ve Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mazhar Bağlı'ya desteklerinden dolayı teşekkür etti.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA